

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹

OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Chirurgia ogólna: Chirurgia urazowa	
0912/URad/WNMinoz/ST-NST/F05			General surgery: Trauma surgery	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2024/2025		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VIII letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	20 h	2 ECTS
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		2 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n. med. Marek Kwaczyński		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		m.kwaczynski@uthrad.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z działem medycyny - chirurgia urazowa. 2. Zaznajomienie z nowoczesnymi metodami diagnostycznymi stosowanymi w chirurgii urazowej. 3. Przedstawienie nagłych przypadków urazowych, w których istnieją bezwzględne wskazania do postępowania operacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem obrażeń mnogich. 4. Zapoznanie z zachowawczymi i operacyjnymi metodami leczenia chorych z urazami. 5. Zapoznanie z zasadami prowadzenia chorych w okresie pooperacyjnym, w tym intensywnej opieki, a także z zasadami rehabilitacji chorych urazowych. 6. Przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wymienionych zagadnień, a także wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej. Kształtowanie zainteresowań studentów oraz postawy permanentnego pogłębiania wiedzy.
Treści programowe: Ćwiczenia laboratoryjne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 20 h prowadzonych jako 5 ćwiczeń po 4 h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest nabycie praktycznych umiejętności związanych z pomocą chorym z urazami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rany i krwotoki – podziały, zasady opracowania ran i tamowania krwotoków; profilaktyka przeciwżłaczowa. Obrażenia termiczne – odmrożenia i oparzenia. 2. Złamania i obrażenia tkanek miękkich kończyn – podziały, diagnostyka radiologiczna, sposoby leczenia zachowawczego i operacyjnego. Podstawy rehabilitacji, zaopatrzenia ortopedycznego i protezowania. 3. Urazy głowy i centralnego układu nerwowego (złamania czaszki i podstawy czaszki, krwiaki śródmózgowe, stłuczenie mózgu) – objawy, nowoczesne metody diagnostyczne, rozpoznawanie, leczenie. 4. Urazy klatki piersiowej – złamania żeber, krwiak i odma opłucnowa, tamponada worka osierdziowego. 5. Urazy narządów jamy brzusznej – obrażenia narządów miękkich, układu moczowego, układu pokarmowego – objawy, metody diagnostyczne, leczenie. Mnogie obrażenia ciała – problem diagnostyczny i leczniczy, priorytety terapeutyczne.
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminarium: 10 h prowadzonych jako 5 spotkań po 2 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do chirurgii urazowej. Ocena ciężkości urazów. Podstawy chirurgii rekonstrukcyjnej i plastycznej 2. Obrażenia głowy, kręgosłupa i miednicy 3. Obrażenia klatki piersiowej. 4. Obrażenia narządów jamy brzusznej. 5. Obrażenia termiczne.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia kliniczne <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja zabiegów operacyjnych. • Ćwiczenia praktyczne z podstaw szycia chirurgicznego oraz desmurgii. • Badanie pacjentów, analizowanie historii chorób, wyników badań. • Omówienie terapii i jej celów. • Planowanie terapii. • Rokowania u pacjentów hospitalizowanych w Oddziale. • Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej na zajęciach (seminaria) 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Analiza przypadków. • Dyskusja: stoliki eksperckie i okrągły stół. 3. Praca samodzielna <ul style="list-style-type: none"> • Analiza literatury, studiowanie przypadków. • Przygotowanie projektów.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <p>W celu uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach. Dopuszczalna jest jedna nieobecność na zajęciach, pod warunkiem pozytywnego zaliczenia umiejętności i kompetencji u asystenta prowadzącego. • Uzyskanie minimum 15 punktów odnotowanych w karcie ocen studenta oraz uzyskanie, co najmniej 75% pozytywnych odpowiedzi z końcowego testu oceny wiedzy. • Każde ćwiczenia zaliczane są na podstawie wiedzy oraz nabytych umiejętności praktycznych i oceniane po zakończeniu każdego ćwiczenia przez prowadzącego asystenta na indywidualnym arkuszu umiejętności i kompetencji w zakresie od 0 do 5 punktów za każde ćwiczenie. • Ostatniego dnia ćwiczeń odbywa się test wiedzy nabytej w czasie wykładów, ćwiczeń i pracy własnej sprawdzający efekty nauczania we wszystkich kategoriach (W-30%, U-50%, K-20%). <p>2. Seminarium</p> <p>W celu zaliczenia seminarium należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • być obecnym na zajęciach; • aktywnie uczestniczyć w dyskusji, • przygotować projekt terapii, analizę przypadku <p>3. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p> <p>Aby uzyskać zaliczenie należy wykazać się:</p> <p>Wiedzą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzian ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy). • student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane, pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi) <p>Umiejętnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzian praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny (OSCE); mini-CEX (mini — clinical examination); • realizacja zleconego zadania; • projekt, prezentacja. <p>Kompetencjami społecznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esej refleksyjny; • przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego; • ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); • samoocena (w tym portfolio).
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych: 1) chorób kończyn; 2) złamań kości i urazów narządów; 3) nowotworów;	F.W1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W2	podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne;	F.W3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W3	zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych;	F.W4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W4	zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;	F.W6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W5	zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;	F.W7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W6	Zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	F.W12 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.

W7	inwazyjne metody leczenia bólu;	F.W13 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W8	zasady postępowania z centralnymi cewnikami żylnymi długiego utrzymywania;	F.W14 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W9	problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób; 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych; 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	F.W17 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W10	stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytocznymi określonymi dla danej choroby;	F.W22 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U1	umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;	F.U1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U2	założyć i zmienić jałowy opatrunek;	F.U2 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U3	ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchniowo, nasiętkowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U4	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	F.U4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza

					przypadku.
U5	rozpoznawać na podstawie badania radiologicznego najczęściej występujące typy złamań, szczególnie kości długich;	F.U5 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U6	doraźnie unieruchomić kończynę, w tym wybrać rodzaj unieruchomienia w typowych sytuacjach klinicznych oraz skontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;	F.U6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U7	unieruchomić kręgosłup szyjny i piersiowo-lędźwiowy po urazie;	F.U7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U8	zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne;	F.U8 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U9	przewodzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (Basic Life Support, BLS) u noworodków i dzieci zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	F.U9 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
K1	Podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.	K.K4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Andziak P., Baglaj S.M., Noszczyk W. (red.). *Chirurgia. Tom 1-2.* Warszawa: PZWL
2. Kusz D. 2010. *Kompendium traumatologii.* Warszawa: PZWL.
3. Brongel L., Lasek J., Słowiński K. 2008. *Podstawy współczesnej chirurgii urazowej.* Kraków: Krakowskie Wydawnictwo Medyczne.

Literatura uzupełniająca

1. Mattox K.L, Hirshberg A., Allen M.K. 2009. *TOP KNIFE: sztuka i rzemiosło chirurgii urazowej.* Warszawa: Medipage.

Inne pomoce naukowe

1. Komputer, rzutnik multimedialny, fantomy anatomiczne.
2. Zestaw narzędzi chirurgicznych do ćwiczeń

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	-	20 h
Udział w seminarium			10 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	25 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	25 h/ 0,8 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.